

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie

Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

nieopieczutowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja niezwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 79. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pasaż Haussmanna, w Wiedniu Haassenstein & Vogler, M. Opolik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutscheira & Sehler, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trévise, John F. Jones & Cie.

Nr. 90.

Kraków, wtorek 26 lutego 1907 r.

ROK XV.

Gloryfikacja zbrodni.

Symptomatyczny objaw pomieszenia pojęć moralnych musimy zanotować.

Ohydny napad na jedno z warszawskich biur pocztowych, przy którym dokonano formalnej rzezi, mógł wywołać tylko uczucie wstrętu oburzenia i grozy. Tylko „Naprzód“ wydał okrzyk tryumfu, i obwieszając zdumionemu światu, że tej zbrodni dokonali warszawscy socjaliści, a mianowicie członkowie tak zwanej polskiej partii socjalistycznej, wielbił ten czyn podły, jako niezrównane bohaterstwo jako nowy epizod walki o wolność. W kilka godzin potem ten sam dziennik musiał ogłosić, na zasadzie informacjami z Warszawy, że polska partja socjalistyczna nie miała nic wspólnego z napadem... i dodał jakby od siebie, że „napad ma cechy wyprawy bandyckiej“...

Więc to co rano było czynem bohaterskim, stało się wieczorem „napadem bandyckim“; a przecież w samym fakecie nie się nie zmieniło. Zmienili się tylko sprawcy, i snując dalej logikę „Naprzodu“ trzeba dojść do przekonania, że w pojęciu socjalistów zbrodnie przez ruch popełniane są czynami zasługującymi na najwyższe uwielbienie i gorące uznanie...

Opisując napad, wyraziliśmy wątpliwość aby go mogli dokonać socjaliści, ale „Naprzód“ ód razu z dumą ogłosił, że tej potwornej rzezi dokonała Polska Partja Socjalistyczna, dla zrabowania kilku tysięcy rubli...

A przecież nie trzeba być zbyt „skrupulatnym“ w kwestjach etyki, aby nie zrozumieć odrazu, że tym postępkim socjaliści stanęliby na jednej linii nie tylko z anarchistami, ale z pospolitymi bandytami, a nawet ci ostatni są mniej nieczestni.

Bo trzeba tu podkreślić, że pospolici bandyci, napadając przeważnie zamożnych „burżujów“, nie przelewają krwi w tak barbarzyński sposób, jak owa „partja“, która dla zdobycia pieniędzy nie waha się zabijać dziesiątkami nie wrogów narodu i robotników, lecz proletariuszy, tych, których przedstawicielką się mieni!

Tych wszystkich bijących w oczy argumentów „Naprzód“ nawet nie dotknął. Dla niego, gdy zbrodni dokonali socjaliści, jest ona najwyższą cnotą...

Ten zanik wszelkiej etyki w socjalistycznym organie, jest charakterystycznym dla całego... nastroju galicyjskich socjalistów i dlatego należało najnowszy objaw socjalistycznej moralności podkreślić, w chwili, kiedy międzynarodówka żydowsko-socjalistyczna zabiera się z

takim rozgłosem i takim zuchwałstwem, do zdobywania polskich mandatów...

Korespondencja.

Wilno, 23 lutego.

Przy obecnych tak niepomysłnych dla nas w ogólnym rezultacie wyborach na Litwie i Rusi, tembardziej nabiera szczególniejszego znaczenia nasze zwycięstwo w Wilnie. Stolica Litwy, którą reprezentował w pierwszej Dumie rabin żydowski, wybrała tym razem swego prezydenta p. Michała Węslawskiego, który cieszy się powszechnym uznaniem i szacunkiem nie tylko wśród Polaków, ale także i wśród nieszwiniastycznych kół ludności litewskiej.

Świetne zwycięstwo listy polsko-chrześcijańskiej przy prawyborach w Wilnie nie mogło naturalnie przypaść do gustu żydom. Można się było spodziewać, że użyją wszelkich możliwych i niemożliwych sposobów, aby postawić na swoim. Jakieś niebezpieczeństwo poczuły władze opiekuńcze, gdyż zaraz po prawyborach kazały policji strzedz osoby naszego kandydata.

Lecz zbyt cenna to chyba była troska, gdyż partja przeciwna rozumieć musiała, że nastawa nie na osobę naszego kandydata nie dałoby jej zwycięstwa. Gdyby zbrakło tego kandydata, znalazłby się drugi i trzeci, skoro o tyle więcej głosów zdobyliśmy przy wyborach wyborców. Nad nami zawisła inna groźba: żydzi zebrali rozmaite zażalenia, które w istocie rzeczy były niezem, w porównaniu do nadużyć, przez nich praktykowanych i podali żądanie o kasację wyborów w 5 i 7 decydujących dla nas cyrkulach.

Sprawa ta przez cały tydzień pozostawiała nas w zawieszaniu i nie można było przewidywać jej wyniku. Przecie nie przywykliśmy do wyroków sprawiedliwych. Ponowne wybory z pewnością także same dałyby nam zwycięstwo, ale ludziom, wyczerpanym pracą wyborczą, ciężko było pomyśleć o ponownym zabraniu się do roboty. Nareszcie dnia 20 bm. prawybory ostatecznie zatwierdzone zostały.

Wówczas zaczęły krążyć pogłoski o znacznych sumach, które żydzi przeznaczili na zakupienie wyborców, ten i ów z wyborców otrzymał listy, grożące terorem, jeżeliby ośmielił się głosować na polskiego kandydata, w sam dzień wyborów sprytni agitatorzy namawiali na rzucanie galek na dwu kandydatów: ks. Maciejewicza i Węslawskiego, przekładając, niby z dobrego serca, że jeżeli nie wyjdzie jeden, to wyjdzie drugi. Oni wiedzieli, że taki rozdział głosów sprowadziłby naszą zgubę, ale robotnicy-wyborcy gotowi byli usłuchać tych przyjacielskich rad. Na szczęście, niezmordowany w pracy komitet centralny polski zorganizował się tak, że można było każdemu wyborcy wątpliwości jego rozjaśnić.

Tym sposobem wszelkie sztuczki i zabiegi żydów nie odniosły żadnego skutku i mandat Wilna otrzymał p. Węslawski.

Również i w gub. Wileńskiej wynik wybo

rów był dla nas pomyślny, przeszli tam bowiem sami Polacy w liczbie 6. Na posłów z gub. Wileńskiej zostali wybrani: ks. Leonard Rodziejewicz, obywatela ziemscy Aleksander Chomiński, Marjan Chelchowski, Wawrzyniec hr. Puttkamer (wnuk Marylli Wereszczakówny) i Stanisław Wańkiewicz, oraz włościanin Szymon Pilejko.

Świetnemu zwycięstwu, jakie odnieśliśmy w Wileńskiem, nie odpowiada niestety rezultat wyborów w innych miejscowościach Litwy i Rusi. Dotychczasowy stan posiadania Polacy, zdolali utrzymać tylko w gub. Witebskiej, gdzie na posłów wybrano dwóch Polaków: Michała Benisławskiego i Henryka Dymuszę. W gub. Grodzieńskiej przeszedł 1 Polak Jaczynowski, a w gub. Mohilewskiej również 1 Polak, hr. Łubieński. W gub. Mińskiej i Kowieńskiej Polacy przepadli.

Biorąc pod uwagę ogólny wynik wyborów należy zaznaczyć, że Litwę i Białoruś reprezentować będzie w Dumie: dziesięciu ziemian Polaków, jeden ksiądz Polak, jeden włościanin Polak, pięciu Litwinów, sześciu właścicieli ziemskich Rosjan, dwóch popów prawosławnych, jeden Łotysz, jeden żyd, dwóch robotników prawosławnych i piętnastu włościan białoruskich. A jeżeli się zważy, iż wśród Litwinów jest 3 włościan z niższem zaledwie wykształceniem, to wypadnie, że aż 21 posłów z Litwy i Białorusi, (na ogólną liczbę 43) należy do stanu włościańskiego i nie posiada wykształcenia nawet średniego.

Oprócz 11 Polaków, wybranych na Litwie i Białorusi, Polacy zdobyli jeszcze 2 mandaty tylko na Podolu, gdzie wybrano lekarza Lissowskiego i włościanina Słowika. Tym sposobem liczba posłów polskich z tak zwanego w języku urzędowym „krajem Południowo-Zachodniego“ będzie w nowej Dumie wynosić zaledwie 13, podczas gdy w pierwszej Dumie było ich 19.

Ten rezultat wyborów, tak niepomysłny dla nas, należy przypisać jedynie agitacji rządowej i terrorowi władz, które dopuszczały się najbrutalniejszych gwałtów i nadużyć, aby sfałszować wolę wyborców i preferować „prawdziwie“ rosyjskich kandydatów. Najjaskrawszym przykładem niesłychanego bezprawia i oszustw wyborczych, jakich dopuszczała się administracja państwowa, jest gubernja Mińska, która pomimo iż nie ma tam po za czynow, nietych rdzennej ludności rosyjskiej, wybrała na posłów tylko „prawdziwych“ Rosjan! Jest to naturalnie rezultat akcyi rządowej przy wyborach, która właśnie w gub. Mińskiej doszła do największych rozmiarów, nie licząc się nawet z pozorami legalności. Nie tylko terroryzowano ludność i fałszowano prawybory, ale nawet przy wyborach gubernjalnych, pod osłoną administracji państwowej, mającej czuwać nad przestrzeganiem przepisów prawa podczas tej czynności, dopuszczono się jawnych oszustw w obliczaniu głosów, a na protesty Polaków odprawiano policyjnymi gwałtami.

A co zwłaszcza jest rzeczą charakterystyczną, to fakt, że rezultat wyborów w gub. Mińskiej ucieszył niezmiernie p. Stołypina. Na telegram gubernatora mińskiego donoszący o „pomyślnym“ wyniku wyborów, tj. że wybrano członków stronnictwa, które walczy z kon

26/0
520

stytucją pogromami i rzeziami (jak np. ostatnio w Odessie) prezes „konstytucyjnego“ gabinetu wysłał następującą odpowiedź: „Cieszę się, iż skutkiem bezstronnego i zgodnego z prawem postępowania miejscowej administracji zostali wybrani na członków Dumy przedstawiciele, którzy stoją na wysokości stojącego przed nimi zadania“ (!!)

Wobec fatalnego dla p. Stołypina wyniku wyborów do Dumy w całym państwie, zrozumieć łatwo, że wybory mińskie sprawiły mu chwilę radości. Czy jednak ta radość nie jest przedwczesną? W każdym bądź razie p. Stołypin popełnił małą... nieostrożność, stwierdzając swoim nazwiskiem, że gdzieś tam zdala od Petersburga podczas wyborów administracja działała „bezstronnie i zgodnie z prawem“. Jakkolwiek rozciągliwym jest owo pojęcie „zgodności z prawem“, może się jednak okazać, że i ta granica została przekroczoną. Jest rzeczą bowiem pewną, że na publicznych posiedzeniach Dumy, muszą wypłynąć jakieś takie szczegóły „zgodności“, że wybory będą uznane za nieważne. Po telegramie zaś p. Stołypina byłoby to od razu votum nieufności dla ministerjum.

—000000—

Męczeństwo Rusinów.

Ciekawe światło rzuca „Słowo Polskie“ na rzekome „męczeństwa Rusinów“ w więzieniu lwowskim. Otóż jeden z lokatorów domu, mieszczącego się vis a vis więzienia, donosi „Słowu“, obserwacje, jakie poczynił, spoglądając przez swe okno w głąb podwórza więziennego, na którym „ruscu męczennicy“ odbywali swoje rekreacje. Rusinów wypuszczano partiami po 30 — 35, a że partie po sobie następowały i przebywały długo na podwórzu, więc ciekawe widowisko trwało niemal bez przerwy. Przedewszystkiem kiedy wypuszczano studentów na podwórze zjawiał się dozorca więzień, ubrany ceremonialnie w cylindrze, witał się serdecznie z nimi, rozmawiał obszernie z poszczególnymi, rozweselał i zachęcał do zabawy. Po tem następowały ćwiczenia gimnastyczne, którym się studenci oddawali z zapałem, bardzo chwalebnie ze względu na ich zdrowie.

Po gimnastyce następowały zabawy i sporty bardzo urozmaicone. Jednym z nich był t. zw. „kogucik“. Studenci losami dzielili się na dwie równe liczebnie partie, z których każda delegowała ze swej strony „championa“. Obaj, stojąc na jednej nodze, podskakiwali i potracali się bokiem dopóki jeden z nich nie przewrócił się na ziemię. Wtedy na jego miejsce występował nowy „champion“ i tak dalej, dopóki jedna z partii nie znikła zupełnie, pokonana.

Mniej może przyjemną dla „wybranych“ była zabawa w pomost. Studenci stawali równi mi szeregami przeciw sobie, brali się za ręce z sąsiadami z przeciwka, a na utworzony w ten sposób pomost kładli jednego ze swoich. „Skazaniec“ mianował komendant partii, a jeżeli skazany nie chciał się poddać wyrokowi, komendant delegował 8 żandarmów, którzy go ścigali po zakątkach, dopóki nie schwytali i nie położyli na pomoście. Tutaj inni podrzucali go na rękach w górę nieraz na parę metrów i chwyтали napowrót i nie wżalali na krzyki podrzucanego, dopóki nie przebył z końca w koniec całego pomostu. Jeśli „skazaniec“ był przymusowo dostawionym na pomost, trzymano go na nim co najmniej 20 minut. I to może była jedna prawdziwa „tortura“, której Rusini doznawali w więzieniu.

Wojennego animuszu wśród uwięzionych nie brakło, a że na podwórzu było pod dostatkiem materiału wojennego, pod postacią białego i plastycznego śniegu, więc dzielono się na partie i staczano zażarte walki na kule śniegowe. Ażeby zaś partiom nie zabrakło amunicji i aby nie traciły czasu na lepienie śnieżek, przeto dozorca więzienny odkładał karabiny na bok i zajmowali się lepieniem kul śniegowych, które przygotowywali stosami dla obu partii.

Więcej w modernistycznym stylu „macabre“ była następna zabawa: pogrzeb. Przedewszystkiem w drodze powszechnego głosowania wybierano „nieboszczyka“, sześciu innych studentów tworzyło „karawan“ i wzięwszy go na ramiona, postępowo zwolna dookoła podwórza. Kilku

przedstawiających „rodzinę“, szło tuż za „karawanem“ i „z urzędu“ płakało i lamentowało jak najdonośniej; szedł też „ksiądz“, który od czasu do czasu odczytywał ewangelię, potem występował „mowca“ żałobny, który wygłaszał pochwałę pośmiertną „nieboszczyka“. Drastyczniejsze ustępy, które wywoływały szaloną wesołość wśród słuchaczy, wygłaszał po polsku. Co mówił, tego z odległości nie można było dobrze dosłyszeć. W każdym razie musiały być to rzeczy — że użyjemy wyrażenia ruskiego — „masne“, skoro nawet zwykłym złodziejom i zbrodniarzom, znajdującym się w więzieniu, którzy przyglądali się przez okna zabawom studentów, było czasem tego za dużo, i nie żalowali głośnych upomnień pod adresem „panów“, którzy „nie wstydzą się“ w ten sposób „uragać“. Jeszcze na pół godziny przed zapowiedzią „strajku głodowego“ studenci ruscy bawili się wesoło w jeden z takich pogrzebów.

Następnie „sąsiad więzienny“ donosi o „koncertach“, jakie sobie urządzali. Niestety, te „koncerty“ były ujemną stroną zabawnego dla sąsiadów widowiska i stawały się chwilami plagą okolicznych mieszkańców. Z dwóch cel bowiem, gdzie się mieszcili Rusini, dochodziły bez ustanku takie ryki, że poprostu chwilami uszy puchły. Ale ryki to były nie bitych, katowanych, „torturowanych“, ale ludzi bawiących się doskonale....

Tak wygląda tedy to „męczeństwo ruskie“ które z taką perfidią gazety wiedeńskie ogłaszają, by w opinii świata zohydzić Polaków.

Wydział

a reforma wyborcza do Sejmu.

Znane już są zarysy projektu reformy wyborczej sejmowej, jaką na podstawie uchwały Sejmu z 24 listopada 1905 r. proponuje Wydział krajowy Sejmowi na obecnej sesji. Stronnictwa demokratyczne i centrum postawiły żądania dalej idące, choć tak z powodu braku zgody rządu, jak i oporu większości sejmowej nie będą parły do uchwalenia równości głosowania.

Stanowisko swoje określi Polskie Centrum ludowe dokładnie podczas obrad sejmowej komisji dla reformy wyborczej, obecnie chcemy przedstawić materiał statystyczny zgromadzony przez Wydział krajowy, który umożliwia obliczenie następstw reformy, a przez to może decydująco wpłynąć na stanowisko tak stronnictw jak i poszczególnych osób w sprawie tak ważnej.

Zaznaczyć tu należy, że narzekania na klasowość większości sejmowej, która niedopuszcza szerokich mas ludności do korzystania z prawa wyborczego do Sejmu, przedstawianie galicyjskiego Sejmu za najbardziej wsteczne ciało prawodawcze w monarchii, jest świadomym kłamstwem. Pomijając bowiem już tę okoliczność, że Sejm uchwalił w ostatnich latach wiele pożytecznych ustaw, że usilnie i rocznie starał i stara się o sanację finansów krajowych i reformę budżetu, należy podnieść, że Sejm krajowy uchwalając tylko „uzupełniającą kuryę“ sejmową, wyprzedziłby jeszcze kilka krajów zachodnio-austrijskich a stanąłby na równi z postępowymi Czechami, Śląskiem i t. d.

Żaden kraj austrijski nie otrzyma czteroprzyrostniowego głosowania do Sejmu w tym roku, Sejm więc galicyjski uchwalając powszechne, tajne i bezpośrednie głosowanie z zatrzymaniem kuryj, stanąłby na stanowisku postępowem, rozumem i patrijotycznym.

A taka reforma jest konieczna. Materiały, jakie Wydział krajowy zebrał na polecenie Sejmu, wykazują ogromne upośledzenie uboższych warstw ludności. Wprost wierzyć się nie chce, żeby z 1.302.476 obywateli w Galicji posiadających w r. 1900 prawo wyborcze do parlamentu w V tej kurji tylko 99.529 posiadało to prawo do Sejmu.

A wszystkich pełnoletnich mężczyzn w Galicji było w wspomnianym roku 1.604.603. Niesprawiedliwość to jaskrawa i w oczy się rzucająca 2.380 wyborców większej wła-

sności wybiera 44 posłów, 48.000 wyborców z miast tylko 31, a przeszło pół miliona włościan 74. Wielka własność dierży od szeregu lat przodujące i nprzywilejowane stanowisko w Sejmie, podczas gdy statystyka wykazuje upadek jej znaczenia, siły podatkowej i kulturalnego poziomu z powodu parcelacji, i przechodzenia majątków ziemskich w ręce żydowskie, — tudzież z powodu podnoszenia się poziomu cywilizacyjnego warstw średnich. W r. 1878 podatki bezpośrednie opłacane przez wielką własność wynosiły 27 proc. ogólnej sumy podatków krajowych, w r. 1903 tylko 23 proc., podczas gdy procent podatków miejskich (bez Krakowa i Lwowa) wzrósł z 15 na 24.

Szybki rozwój miast, wzrost ich siły podatkowej nie szedł w parze z ich udziałem w prawach obywatelskich, i dziś Wydział krajowy pragnąc do pewnego, stopnia te stosunki wyrównać, proponuje podwyższenie liczby mandatów z miast o 8... Jest to oczywiście niewystarczające. Oprócz tego, Wydział krajowy stosuje inne kryterjum do obliczenia mandatów należnych miastom, — a inne dla gmin wiejskich. Te ostatnie są upośledzone ze względu na niski stan oświaty. W miastach ten wzgląd nie istnieje, to też Wydział kraj., aby jednak miastom nie dać wszystkiego co się im należy, wyprowadza średnią arytmetyczną z procentu ludnościowego i podatkowego. W ten sposób 40.10 proc. (podatku) + 8.30 proc. (ludności) wynosi 48.40 proc. połowa tej sumy jest 24.20 proc. Wydział projektuje więc podwyższenie mandatów z miast do liczby 24.20 proc. to jest do 36. Zaznaczyć należy, że reforma parlamentarna przyznaje miastom 33 proc. mandatów galicyjskich, choć ich siła podatkowa nawet tej cyfry nie osiąga, a liczba ludności jest jeszcze mniejsza.

Spróbujmy tę samą manipulację cyfrową zastosować do wyborców większej własności.

Ich procent w stosunku do ogółu wyborców kraju wynosi aż 0.5 proc., ich procent podatkowy 27.7, a zatem suma 0.5 plus 27.7 równa się 28.2, średnia arytmetyczna 14.

Więc 15 proc. posłów z większej własności powinno zasiadać w Sejmie, a w rzeczywistości zasiada ich 30 proc., t. j. zamiast 21 44 (czterdziestu czterech).

Z obliczeń Wydziału krajowego wypadłoby, że należy jak najprędzej przeprowadzić reformę ordynacji wyborczej w tym kierunku aby zmniejszyć liczbę mandatów pierwszej kurji z 44 na 21!

Ale takiego projektu nie znajdziemy oczywiście w „Sprawozdaniu Wydz. krajowego“.

„Uzupełniająca klasa wyborcza“ złożona z 702 tysięcy wyborców, otrzymuje w projekcie Wydziału 10 mandatów. Droga jaką dochodzi do tej liczby, jest zbyt zawila aby ją tu opisywać.

Pozostanie faktem, że 599.000 wyborców będzie wybiera 157 posłów, 702.000 otrzyma 10 mandatów.

Wreszcie dodajemy, że gdyby tę podstawę arytmetyczną zastosować do posłów z kuryj wiejskiej, należałoby jej przyznać jeszcze około 30 mandatów..

Zatem podstawa na której Wydział krajowy oparł swój projekt, jest chwiejna, i nie doprowadzi do zupełnie sprawiedliwego rozdziału praw politycznych, nie zadowolni żadnej warstwy społecznej, a powiększy tylko rozłam wewnętrzny w kraju.

Sądźmy też, że projektu Wydziału kr. nie można przyjąć, a że nie podobna go naprawić nie pozostaje nic innego jak wypracować zupełną inay...

—000000—

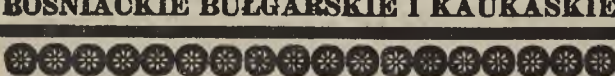
Ruch przedwyborczy.

Z Chrzanowa piszą nam:

W ożywionym ruchu wyborczym naszego kraju; nieostatnie miejsce zajął także nasz powiat chrzanowski. Wybór dwóch posłów do parlamentu z okręgu Chrzanów-Jaworzno-Krzeszowice-Liszki zajął opinię naszej inteligencji, mieszczaństwa i ludu. Wśród kandydatów wielką sympatją cieszy się u nas znany szero i powszechnie ceniony w powiecie p. Urbańczuk, inżynier powiatowy w Chrzanowie.

Dr Nieć i Spółka
Kraków, Rynek główny Nr 25.

MAGAZYN TOWARÓW ORYENTALNYCH. WYROBY ORYGINALNE PERSKIE, TURKIE, INDIJSKIE, ARABSKIE, EGIPSKIE, ALGIERSKIE, CHIŃSKIE, JAPONSKIE, BOŚNIACKIE BULGARSKIE I KAUKASKIE

Jego prawość charakteru obok niezmordowanej i sumiennej pracy społecznej zjednały mu powszechny szacunek.

Przed kilku dniami odbyło się tu zgromadzenie publiczne celem wyboru delegata na Zjazd Rady Narodowej i komitetu okręgowego. Ponieważ jednak konserwatyści zamierzali wspólnie z narod.-demokratami, których tu tylko jeden jedyny kandydat na posła reprezentuje, przeprowadzić większość swoją w komitecie, zgromadzeni centrowcy nie zgodzili się na to. P. C. L. które ma tu grunt znakomicie przez ks. Stojałowskiego przygotowany, przeprowadzi z pewnością wybór obu posłów do parlamentu, mimo że socjaliści agitują wytrwale za tow. Kurowskim. Inna kandydatura w tym okręgu, więc np. konserwatysty lub wszechpolaka rzuciłaby lud do przeciwnego obozu, gdyż lud i tylko lud a nie żydzi jak sądzi wszechpolski kandydat na posła, będzie decydował o wyborach.

Biała. W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie ludowe w Grojcu i Osieku (pow. Biała). W obydwóch miejscach przemawiał ks. Hanusiak, pouczając zebranych o ważności nadchodzących wyborów do Rady państwa i o stronnictwie polskiego Centrum ludowego, które opierając się na zasadach chrześcijańskich i narodowych, dąży przede wszystkim do podniesienia warstw upośledzonych, szczególnie wiejskich rolników. Zebrani wysłuchali wykładu z uwagą i zajęciem, podnosili niektóre życzenia i oświadczyli, że zawsze chcą stać wiernie przy znaku chrześcijańskim. Na koniec utworzono w obu gminach miejscowe komitety przedwyborcze.

Zgromadz. Centrum w Zarnówce pod Makowem.

Na prawym brzegu Skawy tuż pod Makowem leży wieś Zarnówka w podłużnym blisko milę liczącym wąwozie. Mieszkańcy należą do najoświecenijszych w okolicy dzięki szkole, istniejącej tu już od dawna i dobrze się rozwijającej pod wytrawnym kierownictwem p. Hyli, który wychowuje tu już drugie pokolenie. To też wszelkie usiłowania ludowców nie wywarły tu wpływu. Zarnowianie prosili o urządzenie zgromadzenia z ramienia Centrum. Jako refe-

rent wyjechał p. Stanisław Syc, znany w tej okolicy, gdyż stąd pochodzi. Gospodarz Wincenty Rusin udzielił obszernego domu na zgromadzenie. Przewodniczącym obrano Wincentego Rusina, zastępcą Józefa Moćka, wójta, a sekretarzem Józefa Błażyczka. Zgromadzenie zajął p. Klemens Kaczmarczyk. Poczem p. Syc przedstawił jasno i zrozumiale, na czem polega ważność obecnej chwili i znaczenie nowej reformy wyborczej dla ludu, poczem objaśnił program stronnictwa Centrum.

Na zapytanie Jana K. Misiura, co to są ludowcy, wyjaśnił referent, jaka zachodzi różnica w programach różnych stronnictw w kraju, jak zgubnymi są dążności p. Stapińskiego i jego kliki. Przemówienie p. Syca trafiło zupełnie do przekonania włościan, tem bardziej, że niedawno mieli dowód oczywisty, jaką bronią waleczą ludowcy. Niedawno był tam wysłannik ludowców i między innymi atakami na księży, wyjął z Godzinek ustęp: „Ziemio jesteś kapłańska i błogosławiona“ i tłumaczył to tak, że księży chcą wszystkie grunta chłopom zagarnąć (!)

Lud ze skupieniem wysłuchał pouczenia, otworzyły mu się oczy i zapragnął, żeby cała wieś mogła się prawdy dowiedzieć, dlatego przono referenta, by jeszcze kiedy większy zgromadzenie urządzać w Zarnówce. Uchwalono rezolucję za przystąpieniem do Centrum i popieraniem jego kandydatów, a serdeczne podziękowanie, jakie włościanie składali p. Sycowi, było dowodem, że jego słowa padły na dobrą glebę.

Obrazy „skoncentrowanych“ w Krakowie.

Skoncentrowani krakowscy zaprosili do siebie kilkunastu swoich towarzyszy broni z miast galicyjskich, by z nimi razem obmyśleć przyszłą kampanię wyborczą, która wobec utworzenia się Rady Narodowej zapowiada się ciężko beznadziejnie dla ostatnich niedobitków liberalizmu...

Pojedyńcze duchy opozycyjne, znane z ope retkowych wystąpień gdzieś na głębokiej prowincji, zostały zaproszone przez sztab krakowski, jako przyszli przywódcy koncentracji poza Krakowem.

Podobno około 30 „demokratów“ zjechało i w lokalu „Nowej Reformy“ po długich wysiłkach zrodzili nowy program „stronnictwa.“

Sam proces torturowania tak się odbywa: kiedy wprowadzony do współczesnej izby tortur nie chce się przyznać do zarzuczonego mu przestępstwa i odmawia zeznań, rozbierają go i przywiązują do ławki. Usta torturowanego zawiązują mokrym galganem, następnie zaczynają go bić kizkami gumowymi i rany posypują solą. Jeżeli męczony traci przytomność oblewają go zimną wodą i dają mu wachać amoniak. Dalsza operacja polega na wrywaniu paznokci z rąk i nóg, na przekłuwaniu igłami żył na rękach i nogach, na wrywaniu specjalnym narzędziem włosów z głowy po włosku, wrywaniu nawet zębów i kawałki mięsa z różnych części ciała. Sądząją czasem na krześle z siedzeniem żelaznym w kratki i pod to krzesło podstawią palącą się lampę... Najczęściej torturowany nie może znieść mąk i zeznaje, co mu każą, przeciwko sobie i innym.

Podobno korespondent otrzymał te szczegóły od personelu szpitala wojskowego, od osób, mających częste, bezpośrednie stosunki z władzami więziennymi i żandarmskimi, oraz z listów więźniów.

Przepowiednie Falba na marzec. Według znanego „proroka“ pogody, Falba, pierwsze dni marca będą śnieżne i dżdżyste; 3-go barometr się podniesie, termometer zaś znacznie spadnie, skutkiem czego od d. 4-go do 9-go marca chwycą silne mrozy, i to takie, jakich jeszcze tej zimy nie było. Po 9-ym marca mrozy powoli sfolgują; nastąpią opady śniegu. Deszcz ze śniegiem d. 13-go, śnieg i grad—14-go. Po d. 15-ym pogoda uspokaja się powoli. Dzień krytyczny pierwszego rzędu d. 29-go marca. Wielkie burze na wybrzeżach, śnieżyce, wichry i silne ulewę będą od 27-go do 29-go marca. W tych dniach prawdopodobne są trzęsienia ziemi i wybuchy wulkanów. Ostatnie dni marca będą burzli-

Sprzymierzeńcy dzisiejsi skoncentrowanych ludowcy, wysłali również delegację złożoną z pp. Wysłoucha, Dąbskiego, Mikołajskiego i Obmińskiego na narady konfederatów krakowskich. Na czele porządku dziennego stała re wizya programu, którą referował p. Konstanty Srokowski, zaznaczając, że polskie stronnictwo demokratyczne nie tworzy nowego, ale ulepsza dawny program ze względu na zmienione stosunki. Dr. Wasung przedstawił zarys organizacji stronnictwa, opierającej się na komitetach miejscowych, zostających w kontakcie z krakowską Radą Naczelną. Dr. Doboszyński przedstawił zebranym sojusz z ludowcami, wybrano Radę naczelną, przyjęto wnioski i tak dokonano „wielkiego dzieła“...

Do Rady Naczelnej weszli: Dr. Dwernicki i dyr. Lityński ze Lwowa, dr. Potocki z Sambora, prof. Ciołkosz z Tarnowa, Michał Gołąb z Wadowic, dr. Kiernik z Bochni, dr. Oberlaender z Jasła, p. Rolle z Podgórze, dalej wieley politycy krakowscy, najlepsi demokraci w Austrii, jak dr. Doboszyński, dr. Fruehliug, dr. Gertler, dr. Bandrowski, dr. Gross, pp. Nowak, Ginzler, znany pesymista red. Konopiński, dr. Petelenz i kilku innych, mniejszych.

Prezesem wybrano prof. Bandrowskiego, zastępcami dra Petelencę i p. Konopińskiego, sekretarzem Adolfa Grossa.

Skoncentrowani są więc teraz razem: żydzi niezawisli, ludowcy i najbardziej liberalni demokraci krakowscy. Wszyscy uczestnicy zjazdu zajęli stanowiska w Radzie Naczelnej, stworzono więc sztab, szeregowców jak dotychczas nie ma. Ale przecie choć wielu z „radeów“ nie zostanie posłami, to jednak będą jakiś czas kandydatami na posłów...

OD ADMINISTRACJI.

Sz. P. T. Prenumeratorów upraszamy o rychłe odnowienie prenumeraty, celem uniknięcia przerwy w wysyłce dziennika.

PRENUMERATA na miesiąc MARZEC wynosi — w miejscu 2 Kor. z jednorazowym odnośnikiem 2 K. 40 h. — dwurazowym 2 Kor. 60 hal. — na prowincyi 2 Kor. 70 hal.

we, zimne i dżdżyste. śliczne święta wielkonoce!

„Sufrażystki“. Wiadomo już czytelnikom naszym z telegramów, że „sufrażystki“ angielskie czyli feministki, domagające się energicznie praw politycznych dla kobiet, szczególnie zaś czynnego i biernego prawa wyborczego, urządziły znowu olbrzymi pochód demonstracyjny po ulicach Londynu. Wiadomo im także, że pochód ten skończył się walką na pięści i łaski z policją, która uwięziła kilkadziesiąt najhałaśliwszych demonstrantek, skazanych następnie przez sądy angielskie na kary pieniężne lub więzienie. Z wyjątkiem jednej wszystkie aresztowane sufrażystki oświadczyły, że płacić nie będą i wolą iść do więzienia.

O przebiegu demonstracji prasa podaje mnóstwo szczegółów charakterystycznych. I tak dowiadujemy się, że gdy pochód wszedł na Trafalgar Square, poseł Keir Hardie, przywódca socjalnej demokracji angielskiej i najwiewniejszy parlamentarny sojusznik ruchu kobiecego, wstąpił na granitowy cokół pomnika Nelsona i przemówił stamtąd do zebranych. Interesującą charakterystykę tego polityka podaje korespondent berlińskiego „Lokalanzeigera“: „Od czasu, kiedy pocziwy Keir Hardie przed piętnastu laty wszedł do izby niższej, zaszły w nim ogromne zmiany. Uznany wódz angielskiej socjalnej demokracji, przychodzący dawniej do parlamentu w bluzie i czapce robotniczej, stał się obecnie elegantem. Niedawno siedziałem obok niego w teatrze Scali na przedstawieniu hauptmanowskich „Tkaczy“ i miałem wielką ochotę zapytać go o adres krawca, bo frak jego był nienaganny pod każdym względem, a spodnie zaprasowane wprost idealnie. Najwspanialej jednak wygląda Hardie w płaszczu, rozszerzającym się ku dołowi jak dzwon zwłaszcza, gdy stoi w tym stroju między ka-

Rozmaitości.

Żona na łańcuchu. Z Petersburga donoszą: Do kuratora okręgu nałukowego wpłynęło doniesienie, że dozorca cerkwi przy Banku państwa, Dobrowolski, trzyma chorą umysłowo żonę na łańcuchu w ciemnym pokoju. W dniu 24 z. m. do mieszkania jego przybyła komisja gubernialna do badania chorych umysłowo. Wyjaśniło się, że Dobrowolski istotnie trzymał żonę na łańcuchu od 4 lat, dając jej dziennie butelkę mleka i 2 bułki. W r. z. otrzymał on zapomogę na leczenie żony, ale zostawił ją na opiece przekupionego stróża, sam zaś pojechał do Krymu. Nieszczęśliwą umieszczono w szpitalu dla obłąkanych. Dobrowolskiego aresztowano.

Tortury w Rosji. Petersburski „Telegraf“ podaje straszne szczegóły o sposobach prowadzenia w więzieniu w Rydze badania osób, oddawanych pod sąd wojenny.

Codziennie w nocy od 10 w. do 6 zrana, wyjąwszy nocy z niedzieli na poniedziałek, w więzieniu w Rydze odbywają się tortury, w celu wymuszenia zeznań od więźniów politycznych.

Z liczby 15-tu specjalistów do katowania więźniów »Telegraf« wymienia nazwiska 4: Gredensa, Mickera, Dawasa i byłego „katorżnika“ Antona. Tortury odbywają się w specjalnym lokalu, znajdującym się na pierwszym piętrze więzienia. Tam się znajduje urządzenie specjalne do tortur: ławki z rzemieniami do przywiązywania torturowanych, różgi żelazne, długie igły, specjalne kleszcze do łamania kości, specjalne kizki wypełnione ołowiem. Każde z tych narzędzi nosi specjalną nazwę u torturujących: „Łaska Boska“ (!), „Bóg błogosławiony“ (!) i t. d.

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

założona w r. 1841
Krak 6 w, ul. Star
kowska 26 polec

MIÓD STOŁOWY LEKKI, BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY. . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI BUT. 1 ZŁR. 50 CT.
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 2 ZŁR.
MALINIANKI — WISNIANKI — I DERENIANKI

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

— **Nabożeństwo.** W kościele św. Józefa P. P. Bernardynek, przez cały marzec na cześć św. Józefa Msza św. o godzinie 9 rano i nabożeństwo o godzinie wpół do 6 po południu z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

— **I. Oddział Okręgowy męski Krakowskiego Tow. Oświaty Ludowej** ze współdziałaniem Akademickiego Oddziału Okręgowego T. O. L. urządził odczyt w Auli Collegii Novi dnia 1 marca 1907 o godzinie 4 po południu. Prelegent prof. dr. Władysław Czerkawski będzie mówił na temat: „Problem emigracji”. Dochód przeznaczony na cele Tow. Ośw. lud. Miejsca siedzące 1 k., wstęp na salę 50 hal. Bilety są do nabycia w „Księgarni Polskiej Spółki Wydawniczej (Rynek, linia C—D), a godzinę przed odczytem przy wejściu do Auli.

— **Z życia młodzieży.** Jutro we środę d. 27 o godzinie 5-ej popołud. odbędzie się w auli Collegii novi odczyt p. dr. L. Rydla p. t. „Literatura i literatury”. Odczyt ten będzie zarazem ostatnim z całego cyklu odczytów profesorów U. J. urządzonych staraniem akademickiego Koła „Życie” na popieranie sprawy polskiej na kresach zachodnich.

Waine zgromadzenie Towarzystwa Bratniej Pomocy uczniów akademii sztuk pięknych powołało do nowego zarządu kolegów: na prezesa W. Ostrowskiego; wicepr. W. Bieleckiego; sekretarza st. Kurczyńskiego skarb. A. Markowskiego. Na zgromadzeniu tem zapadła również uchwała przejścia do porządku dziennego nad ponownym zwróceniem się do Tow. Bratniej Pom. U. A. S. P. zarządu „Ogniwa” i wystąpienia z tego stowarzyszenia.

— **Opera dziecięca,** która uszczęśliwiła nasz teatr trzema kosztownymi przedstawieniami, jest w gruncie rzeczy smutną parodią, która może chwilowo wywalać pewne zaciekawienie, — jak każda karykatura, — ale w końcu pozostawia wrażenia przykrego niesmaku. Młodziecy wykonawcy mają rzeczywiście nadzwyczajne poczucie muzyczne, i są tak wyćwiczeni, że grają i śpiewają swoje role z dokładnością marionetek, — ale ani barwa ich głosu ani umiejętność śpiewu, nie stoją na takim

miennymi lwami pomnika Nelsona. Na tem miejscu i sam sobie podoba się najwięcej: to też nie mija prawie żaden tydzień, aby nie przemawiał z tej monumentalnej trybuny do jakiegoś zgromadzenia. Miejsce to posiada i tę wielką zaletę, że nawet do najczulszego ucha nie dochodzi stamtąd dźwięk żaden. To też dzięki temu nie potrzebuje się zbytnie wysilać na kwieciste frazesy; może powtarzać tę samą mowę bez względu na to, czy idzie o zniesienie izby wyższej, czy o postulaty kobiece, czy o inne sprawy“.

W Exeter Hall wygłosił mowę powitalną Israel Zangwill. Znany ten sjonista angielski napisał przed dwudziestu laty satyryczną powieść, wyszydzającą politykujące kobiety. Jakby za karę za to dał mu złośliwy los za żonę miss Ayrton, najzagorzalszą niemal bojowniczkę o prawa polityczne kobiety. Żona przekonała go widocznie o słuszności swego zdania, skoro szyderca oficjalnie wita wyszydzany niedgdyś ruch. Pani Ayrton była też obecna wśród zgromadzonych i gromkimi okrzykami podniecała zapał małżonka. „Spojrzyjcie dokoła, — wołał Zangwill z patosem, rzucając jednocześnie spojrzenie ku żonie — patrzcie, jak mężczyźni pakują ustawicznie w błoto polityczne taczki. A przecież nikt nie usiłuje odebrać im praw parlamentarnych, nikt im tych praw nie odmawia. Dlaczego więc kobiety miałyby być pozbawione tych praw, zwłaszcza, że potrafią lepiej z nich korzystać?“

Nadmieniamy jeszcze, że wśród sufragystek utworzyły się dwa obozy, używające różnych środków walki: *suffragettes*, walczące siłą fizyczną, i *suffragists*, walczące słowem i propagandą. Poważne społeczeństwo angielskie traktuje oczywiście oba obozy z równym humorem, chociaż bardziej się cieszy wybrykami zwolenniczek pięści.

—oooOooo—

stopniu, aby pod względem artystycznym mogli zadowolnić najskromniejsze wymagania. Nie można się także oprzeć poczuciu, że te biedne, pomęczone dzieci, zrywające sobie wątle płaca, aby zaspokoić oczekiwania publiczności, — są przedmiotem spekulacji dość wątpliwej, a dla ich przyszłości bardzo niebezpiecznej... Czyż można sobie wyobrazić, aby który z tych dzieciaków wyrósł na prawdziwego śpiewaka. Za nim dorosną śladu nie zostanie z ich głosów zniszczonych przedwczesnym użyciem.

Jedynie „primadonna“ panna Boreli-Ledi, która liczy 16 wiosen; jest śpiewaczką stosunkowo wyrobioną, której można wysłuchać bez wielkiej przykrości. Ale i ona (Adelina Patti odniosła w tym wieku największe sukcesy), — będzie już niedługo należeć do przeszłości; jeżeli nie wróci do nauki.

— **Przeciw podwyższeniu opłat telefonicznych.** W sali Rady miasta odbyła się wczoraj zebranie licznych abonentów telefonicznych zwołane przez starzego kongregacji kupieckiej rad. ces. H. Schwarca, który zagał narady podnosząc, że kupiectwo wiedeńskie wezwato kongregacją krakowską, aby się przyłączyła do wdrożonej akcji przeciw podwyższeniu opłat telefonicznych.

Zebranie wybrało przewodniczącym p. Szwarca, który na sekretarza powołał pp. Wacława Anczyca i Mecenasa dra Jana Jakubowskiego. Pan Kosobucki przez koła mieszczkańskiego podaosi, że znaczne podniesienie opłat o 400 i 500 procent jest szkodliwe dla przemysłu i rzemiosła galicyjskiego będącego dopiero w rozwoju. Mowca wnosi rezolucję protestującą przeciw podwyższeniu, zgodnie z uchwałami powziętymi w innych krajach i miastach Austrii. (brawo)

W dalszym ciągu rozpraw przemawiali pp. L. Schiller, W. Bogdanik dr. R. Frühling, J. Gorecki, Anczyca, Rosner, dr. Szarski, dr. N. Gerler omawiając także liczne niewygodności jakie panują przy obecnym systemie, poczem uchwalono rezolucję wyrażającą najwyższe niezadowolenie z powodu niestosunkowo wysokiego i niesprawiedliwego podwyższenia opłat telefonicznych i żądającą porozumienia się z innymi miastami celem wspólnego działania ewentualne wypowiedzenie z dniem 30 czerwca abonamentu telefonów. Uchwalono również domagać się, aby dyrekcja poczt w Krakowie była usamowolona.

Celem wykonania tych uchwał wybrano komitet w skład którego weszli pp.

Henryk Schwarz, dr. Szarski, W. Anczyca, dr. R. Frühling, dr. Bogdanik, L. Schiller, P. Kosobucki, A. Chmurki i Hugo Ripper.

Pod rezolucją podpisało się przeszło 200 uczestników zgromadzenia.

— **Kurs dla maszynistów kolejowych.** Na mocy rozporządzenia Ministerstwa Wyznań i Oświaty, odbędzie się w państwowej wyższej szkole przemysłowej w Krakowie w roku 1907 kurs specjalny dla maszynistów prowadzących lokomotywy, w miesiącach marcu i kwietniu w 6 godzinach tygodniowo.

Chcący uzyskać przyjęcie na kurs ten, zgłosić się winni osobiście lub listownie z podaniem swego adresu do Dyrekcji zakładu najdalej do 3 marca br. i wykazać się świadectwem z ukończonego kursu dla obsługujących kotły parowe i maszyny stałe.

Wpisy na kurs odbędą się 3 marca b. r. każdy z wpisujących się płaci 2 K. na środki naukowe zakładu; od złożenia tej kwoty nie ma uwolnienia. Dalszych opłat nie ma.

Po ukończeniu kursu wydaje się świadectwo stwierdzające pilność i zachowanie. — Nauka odbywać się będzie według następującego programu: Kocioł parowy, lokomotywy, uzbrojenie lokomotywy i kotła. Lokomotywy, wozy i tendry ze względu na ich podział. Służba na lokomotywie, służba na stacji, służba w rezerwie. Przerwy w ruchu, wypadki kolejowe. Czyszczenie lokomotywy i jej płukanie. Stacje wodne, dworce kolejowe; ogrzewalnie.

— **Zmarznęte niemowlę.** W piwnicy domu pod l. 19 przy ulicy Stradom znaleziono wczoraj w południe zwłoki 8 miesięcznego niemowlęcia płci męskiej. W dochodzeniach wstępnych skonstatowano, że dziecko to na-

leży do Chany Czerna, mamki, służącej w tym domu. Dziecko zostało w piwnicy porzucone prawdopodobnie przed trzema tygodniami. — Matka dziecka twierdzi, że w tym czasie powierzyła dziecko matce swego narzeczonego, która miała je zabrać na wychowanie na prowincję. — Sledztwo w toku.

— **Podwyższenie opłat fiakierskich.** Zgromadzeni wczoraj w magistracie krakowscy właściciele dorozek, wnieśli podanie o podwyższenie taryfy jazdy o 10 halerzy za kurs fiakrem jednokonnym.

O sprawie tej pisaliśmy niedawno, sądząc, że podwyższenie może dotyczyć tylko dorozek I-ej klasy.

— **Demoralizacja.** Wśród młodzieży gimnazjalnej najniższych trzech klas, rozrzucono ulotne świstki wydane nakładem niejakiego p. Teofila Kolaniaka, zawierające cały szereg pytań — treści nie kwalifikującej się do powtórzenia. Na pytania te młodzież odpowiedzieć ma wyczerpująco i przesać kartki pod adresem Towarzystwa „Czystość”. Zwrócić jednak należy uwagę owego towarzystwa, że sposób, w jaki dąży do urzeczywistnienia swych celów jest zupełnie nie odpowiedni i odniesie skutki wręcz przeciwnie. To też mamy nadzieję, że towarzystwo to cofnie się z fałszywej drogi, a władze szkolne wystąpią energicznie przeciw propagandzie, która wypłynęła może z dobrych intencji ale może mieć najzłubniejsze skutki.

— **W domu Robotniczym** (ul. św. Tomasz 37) odbędzie się we czwartek 28 b. m. o godz. 8 wieczorem tygodniowa pogodanka na temat: Ustawa nowego prawa wyborczego do parlamentu. Wstęp dla członków katolickich Stowarzyszeń.

— **Nekrologia.** Edward Drapella, pełnomocnik dóbr hr. Branickich w Suchej, kawaler orderu Franciszka Józefa, przeżywszy lat 73, zmarł dnia 25 b. r. Pogrzeb odbędzie się we środę dnia 27 b. m. o godzinie 3 popołudniu.

Kronika prowincjonalna. (Kor. wł.)

Wadowice. Piszą nam: Jakże u nas panują stosunki w Radzie gminnej, niechaj posłuży następujący fakt, zaszły na posiedzeniu w dniu 22 b. m. — Tutejsza powiatowa Kasa oszczędności nabyła w drodze licytacji przy najcenniejszej ulicy Lwowskiej piętrowy dom o 22 oknach frontowych z dużym ogrodem, nadającym się na utworzenie nowej ulicy. Nie chcąc zajmować się administracją, postanowiła Kasa ten dom sprzedać, a wiedząc, że gmina potrzebuje na cele publiczne budynków, dała gminie pierwszeństwo i postanowiła odstąpić ów dom za cenę 50.000 koron, tyle bowiem ofiarowali miejscowi żydzi. Dla ułatwienia w nabyciu domu rzeczono, przyrzekła Kasa udzielić gminie pożyczkę w wysokości 50.000 koron, a ponadto na koszt adaptacji wraz z amortyzacją na 5%. Sprawa ta była przedmiotem obrad na kilku posiedzeniach; wydelegowano komisję złożoną z kilku inżynierów. Ci oszacowali realność na 60.000 kor. i obliczyli że adaptacja nie przyniesie jednorazowo kwoty 30.000 kor., rentowność zaś minimalna przedstawia się w kwocie 8 tysięcy kor. rocznie. W ten sposób, gminie, wkładającej pożyczony kapitał 80.000 kor., pozostał by po spłaceniu rocznej raty amortyzacyjnej 4.000 kor., dochód również 4.000 kor. na opędzanie różnych wydatków. Gmina więc, nie włożywszy ani grosza, stałaby się po upływie lat 50 właścicielką realności, przedstawiającej wartość 100 tys. kor., a w przyzłości może i podwójnie.

Interes był atoli zbyt dobry, aby „nasi najserdeczniejsi“ mogli doń dopuścić. Rzucili się więc do roboty. Każdy z mniej odpornych pp. radnych odbywał przez szereg dni konferencję z jednym z żydów, w radzie gminnej zasiadający dwaj żydzi potrafili zdobyć większość w tajnym głosowaniu i realność przejdzie prawdopodobnie w ręce żydowskie, aby mieścić chajder i t. p. Dla zapobieżenia tej ewentualności Kasę powinna energicznie przeciwdziałać.

Może fakt ten będzie nauczką dla chrześ-

Włóczki, wełny, bawełny, kanwy
poleca w wielkim wyborze po niskich cenach
C. SZCZURKOWSKI, KRAKÓW, GRODZKA 2.

eijańskich mieszkańców naszego miasta i przy zbliżających się wyborach do Rady gminnej nie padnie ani jeden głos z ich strony na żydowskiego kandydata. Co więcej nawet, miejmy nadzieję, że nie dopuszczą oni, by w Radzie zasiadał choćby jeden żyd. Gospodarka gminna z ostatnich lat, pogrążyła miasto w kłopoty finansowe, a jeżeli Rada i nadal w ten sposób postępować będzie, kto wie czy nie będzie zapóźno do cofnięcia się z tej drogi.

—oooOooo—

Najtańszy

Skład Fortepianów W. BARABASZA

KRAKÓW, Rynek L. 39, I p. Linia A-B
(Dom W-go J. F. Fischera)

Telegramy.

Katastrofa pod Hoek van Holland.

Harwich. Okręt „Vinna“ przybył tu wczoraj rano z 15 zwłokami ofiar katastrofy na „Berlinie“.

Hoek van Holland. Wczoraj odbył się pogrzeb ofiar z okrętu „Berlin“ przy olbrzymim udziale ludności i zastępców królowej oraz ks. Henryka holenderskiego.

Berlin. Angielskie ministerstwo spraw zewnętrznych wysłało swego zastępcę z poleceniem czynienia poszukiwań ciała królewskiego kurjera Herberta. Ten bowiem prócz nalezionej już skrzynki z listami, wioził ze sobą skórzaną torebkę z dokumentami, z którą pod żadnym warunkiem nie wolno było mu się rozstawać. Przypuszczają przeto, że dokumenta te znajdują się przy trupie Herberta.

Katastrofa na morzu Śródziemnem.

Tryest. Z Kanei nadeszła do dyrekcji Lloydów wiadomość, że okręt Lloydów „Castore“ z wszystkimi podróżnymi i załogą „Imperatrix“ dziś odjedzie do Tryestu. Podróżni „Imperatrix“ odjadą dnia 3 marca na pokładzie okrętu „Afryka“ do Bombaju. Agencja Lloydów z Kanei donosi, że usposobienie wśród podróżnych jest bardzo spokojne, oficerowie i załoga okazali w chwili niebezpieczeństwa wiele zimnej krwi i główną uwagę zwracali na to, by naprzód podróżnych ratować. Bezpośrednia przyczyna katastrofy jeszcze nie jest znana. Przypuszczają, że „Imperatrix“ w nocy w skutek mgły i burzy zmylił drogę.

Tryest. Z Kanei donoszą, że do przyczyny zatonięcia 40 osób jeszcze niema pewnych wiadomości. Przypuszczają, że niektórzy przy usiłowaniu ocalenia się wpadli do wody.

Rzym. Agencja Stefaniego donosi z Kanei: Włoski konsul kazał przyjąć 12 podróżnych z okrętu „Imperatrix“ do wojskowego szpitala.

Tryest. W ciągu dnia wczorajszego nie nadeszły żadne świeże wiadomości o losie okrętu „Imperatrix“. Okręty stacyjne włoski i francuski, które odpłynęły na miejsce katastrofy jeszcze nie powróciły.

Wiedeń. Cesarz polecił zaciągnąć informacji o katastrofie i kazał, aby mu wszystkie wiadomości bezwzględnie przekładano.

Canea. (Aj. Stefaniego). Okręt włoski „Curatone“ przybył tutaj z 33 pozostałymi przy życiu z okrętu „Imperatrix“. Wyrażają się, że katastrofa nie jest tak poważną, jak poprzednio sądzono.

Katastrofa kolejowa w Ameryce.

Nowy Jork. Koło Johnstown pociąg ekspresowy Nowy Jork — Filadelfia jadący z szybkością przeszło 50 mil ang. na godzinę, spadł do rzeki. Najbardziej ucierpieli podróżni trzech wagonów sypialnych. 50 osób ciężko po części beznadziejnie pokaleczonych.

Zamach na prezesa Związku prawdziwych Rosjan.

Warszawa. Na profesora uniwersytetu i prezydenta „Związku prawdziwych Rosjan“ Dawidowa wykonano wczoraj zamach rewolwerowy. Dawidow nie został zraniony.

Pogłoski o dymisji Stołypina.

Berlin. „Vossische Ztg“ otrzymuje z Petersburga następującą wiadomość: Stanowisko Stołypina zostało w ostatnich dniach silnie zachwiane. Opowiadają, że obecny prezydent ministrów wkrótce ustąpi, a oczekują tego na dzień 28 b. m.

Zmiana w rosyjskim min. wojny.

Petersburg. Dziennik „Utro“ oświadcza, że dymisja ministra wojny Roedigera jest postanowioną. Następcą jego ma być generał-gubernator moskiewski Herszelman.

Mianowania.

Wiedeń. Wiener Ztg. ogłasza: Cesarz zamianował dyrektora kolei państwowych Jaromira Tučka i radcę ministeryjalnego dra Franciszka Schonkę szefami sekcji ad personam w ministerstwie kolei, a radcę ministeryjalnego Karola Pachera jeneralnym inspektorem kolei państwowych.

Sankeya ustaw.

Wiedeń. Jak się dowiaduje c. k. Biuro korespondencyjne, ustawa w sprawie uregulowania plac państwowego personelu nauczycielskiego i ustawa o podwyższeniu minimum dochodu i emerytur katolickich grecko-orientalnych duchownych otrzymały sankeyę.

Bierny opór na kolei południowej.

Tryest. Z powodu nieprzyjęcia żądań postawionych przez służbę kolei południowej o polepszenie ich bytu, wczoraj o północy rozpoczął się tu bierny opór. Kierownik tutejszego inspektoratu kolei południowej wyjechał do Wiednia.

—ooOoo—

Budżet węgierski.

Budapeszt. Zbiór ustaw ogłasza sankeyę ustawy o budżecie na r. 1907.

Kolonie niemieckie w Afryce.

Berlin. Dyrektor kolonialny Darnburg wyjeżdża w maju na inspekcję do wschodnio afrykańskich kolonii.

Zgon.

Monachium. Wczoraj zmarł artysta-malarz prof. Dietz.

Obrobienie urzędu podatkowego.

Chicago. W tutejszym urzędzie skarbowym w ostatnim czasie zrabowano 200.000 dolarów. Sprawy nie są znane.

Studenci chorwaccy przeciw Kościołowi.

Zagrzeb. Wczoraj przed południem odbyło się na uniwersytecie zgromadzenie, na którym około 600 studentów uchwalilo trzy rezolucje. Jedną z nich występuje za zerwaniem z Rzymem. Studenci następnie w pochodzie demonstracyjnym udali się przed gmach sejmowy, przyczem wznosili okrzyki: „Niech żyje glagolica“. Deputacja studentów udała się do prezydenta sejmku Medakowicza i zawiadomiła go do uchwały zgromadzenia, wzywając sejmku do skreślenia wszystkich pozycji w budżecie na rzecz Kościoła katolickiego.

Przeciwko Polakom.

Berlin. „Berliner Tageblatt“ potwierdza pogłoskę, że istnieje akcja prawodawcza w kierunku wywłaszczenia w razie potrzeby własności ziemskiej Polaków. Stronnictwo zachowawcze sejmku pruskiego omawiało tę sprawę już w tygodniu ubiegłym.

Poznań. Wzmaga się wydalanie z gimnazjów uczniów Polaków, których rodzeństwo bierze udział w bezrobociu szkolnym. W niektórych gimnazjach zapowiedziano uczniom Polakom, że wydaleniu będą z gimnazjów za najłżejszy choćby udział w ruchu polskim.

Wielka kradzież.

Nicea. Pewnego agenta sprzedaży dyamentów okradziono w jednym zakładzie finansowym w chwili, gdy pisał telegram. Zabrano mu pugilares z dyamentami, wartości miliona franków. Sprawy znikli bez śladu.

NADESLANE.

**Wyższa szkoła skrzypcowa
R. POSELTA**
przeniesiona na PLAC MATEJKI L. 3.
Zgłoszenia od godz. 1—2. [222]

Cognac.

Gróf Keglevich Istvan utódtai
(Hr. Stefana Keglevicha Następca)
Marki cieszą się także i zagranicą największym uznaniem i bywają nagradzane na wszystkich wystawach. Obecnie wyszczególniono je znów na ostatniej wystawie w Bukareszcie najwyższem odznaczeniem; dyplomem honorowym. Marki Cognacu są na targach od r. 1882 i wszędzie do nabycia.
Biuro centrale BUDAPEST (PROMONTOR)

ORACYE

przemowy i powinszowania przy uroczystościach weselnych, zaręczynowych, narodowych, imieninach i innych okazyach. Przewodnik do pisania listów miłosnych. Kuplety i Monologi. Zbiór najużywanych pieśni polskich. Zebrał i ułożył ST NISŁAW TOMASZEWSKI w Bydgoszczy. Powyższa książka w Prusach zakazana a wypawca na więzienie skazany. Kto nadeśle 1 koronę w znaczkach, otrzyma ORACYE franco. Adres: ZYGMUNT TOMASZEWSKI, Kraków, ul. św. Krzyża Nr. 7.

Wszystkim odczuwającym osłabienie i wyczerpanie

nerwowość i brak energii, przywraca Sanatogen na nowo odwagę do życia i siły żywotne. — Świetne opinie więcej niż 3000 profesorów i lekarzy. Do nabycia w aptekach i drogeriach. — Broszury rozsyła darmo i opłatnie Bauer & Co., Berlin S. W. 48. Jeneralne zastępstwo: C. Brady, Wiedeń I.

Bardzo piękne i tanie **STACYE DROGI KRZYŻOWEJ** na płótnie malowane. — Są i oledruki różnej wielkości.

Chrystus w Grobie

z białej wycinany i olejno malowany (bardzo trwałe i praktyczne) na 1 m. 1 1/2 m.

Wspaniałe 4 feretrony

(3 z nich do obrazów a z fig. N. P. Niep. Poczęc

Wielki wybór krzyżów i korpusów z metalu, drzewa i kości słoniowej.

Godne polecenia: Krzyże dębowe 85 cm., z korpusami na 35 cm. Z masy twardej wodotrwałej po 8 koron poleca handel

K. Zajączkowskiego w Krakowie, Plac Maryacki 8.

CENY TARGOWE z d. 20. Lutego 1907 r.

	za 100 kg.	od 16:70 do 17:10
Leniwa biała	16:40	16:80
Leniwa czerwona i żółta	16:30	16:70
Węgierska	13:10	14:30
Węgierska krajowa	14:70	15:60
Leniwa na krupy	13:70	14:40
Leniwa browarna	14:40	14:70
Leniwa na paszę	—	—
Leniwa z opłatą taksową	16:70	17:70
Leniwa prosa	—	—
Leniwa ogly	28:—	33:—
Leniwa starcka	14:—	14:80
Leniwa kurzydza	13:—	13:40
Leniwa broch	18:50	28:—
Leniwa pasola	19:50	28:50
Leniwa Wyka	13:50	15:—
Leniwa Kzepak zimowy	30:50	31:50
Leniwa Konieczyna nasienna czerwona	110:—	152:—
Leniwa Konieczyna nasienna biała	70:—	92:—
Leniwa Tymotka	50:—	64:—
Leniwa Parszetta	—	—
Leniwa Sosowica	82:—	64:—
Leniwa Loma	4:20	5:—
Leniwa Lano	4:20	4:60
Leniwa Konieczyna pastwana	6:—	7:20
Leniwa Ciemiaki	5:—	6:—
Leniwa Łaja	kopę 3:60	4:80
Leniwa Masło	1 kg. 2:20	2:60
Leniwa Spirytus na 95° Tralesa	1 hl. —	200:—
Leniwa Kowita „75°	—	160:—

Gospodarstwo handel i przemysł.

KURSA WIEDENSKIE.
Wiedeń, dnia 20. II. 1907.

	k. h.		k. h.
Aks. austr. Zakł. kred.	686 50	Tureckie tytoniow.	425 —
Weg. zakł. kred.	835 50	Gal. karp. Tow. naft.	640 —
Anglobanku	317 —	Renta majowa	9505 —
Unionbanku	591 —	Austr. renta kor.	9545 —
Länderbanku	469 —	Weg.	9777 —
Bankvereinu	570 50	56L Listy t. kr. ziem.	9740 —
Bodenkredit	1083 —	4 proc. „ Banku h.	100 80
Gal. Banku hipot.	586 —	4 1/2% „ „ „	110 75
Kolei państw. połudn.	688 50	4% „ „ „ kraj.	93 —
Elbethal	165 25	4 1/2% „ „ „	102 25
Północnej	452 50	4% Gal. Obl. prop.	97 83
Czerniow.	561040	4% Gal. pożycz. k. z 1893	95 85
Alpiny	579 —	4% Poż. m. Lwowa	174 75
Rima Muranyi	624 —	Losy tureckie	117 57
Prask. Tow. solaz.	575 —	Marki	253 1/2
Fabryka broni	2647 —	Ruble	85 35
	562 —	Rosyjskie pap.	—

CENNIK

Isby handl. i przem. w Krakowie.
Kraków, dnia 20. lutego 1907 r.

	Placę i żądają w koronach
Ruble papierowe	252 50
Marki niemieckie	117 25
Franki papierowe	95 25
20-to frankówki w złocie	19 08
4% Listy zast. prem. Banku hip.	110 25
4% Listy zast. Banku hip.	111 25
5% Listy zast. Banku hip.	100 25
4% Listy zast. Banku kraj.	97 25
4% Listy zast. Banku kraj.	101 25
4% Listy zast. Banku kraj.	97 75
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	98 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	98 25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 56-let.	97 50
4% Galicyjskie obligacje prop.	99 —
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	97 50
4% Pożyczka m. Lwowa	95 35
4% Pożyczka m. Lwowa	—
4% Pożyczka m. Lwowa	—
5% Obligacje kom. Banku kraj.	—
4% Obligacje kom. Banku kraj.	100 50
4% Obligacje kolejowe	97 —
Losy miasta Krakowa	92 —
Akcyje Banku hipotecz.	578 —
Akcyje Banku kred. we Lwowie	595 57
Akcyje Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—
Akcyje kolei Karola Ludwika	—
Akcyje kolei Lwów-Czerniowce-Jansy	578 —
4% wspóln. renta papierowa	580 —
4% wspóln. renta srebrna	98 90
4% renta koron. austriacka	99 —
4% renta koron. węgierska	99 50
4% renta austr. w złocie	95 50
4% renta węgierska w złocie	117 —
	113 75

Rzeczy godne zwiedzenia w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i szkielet w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dniu powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11 1/2 przed południem.

Groby zasłanych w krypcie na skałce, grób Skarpi w kościele św. Florjána, oraz szkielet H. P. Murji zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Muzeum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k. w dniu powszednie, w poniedziałek jednak 2 k. w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Welka 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41, dzieła i zbiory mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Radel bramy floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 6p h. w dniu powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

Rozkład jazdy na kolejach

Odjazd z Krakowa:

w kierunku

Do Lwowa i Podwoleczysk.

Pociąg pospieszny o godzinie 6:43 rano.	
osobowy „ „ 8:10	
osobowy „ „ 11:00 przedpoł.	
osobowy „ „ 9:00 w nocy.	
osobowy „ „ 10:55	

Do Lwowa

Pociąg pospieszny o godzinie 2:49 popołud.	
osobowy „ „ 8:38 wieczór	

Do Zakopanego

Pociąg osobowy o godzinie 9:02 rano.	
osobowy „ „ 8:00 wieczór	
osobowy „ „ 11:52 w nocy.	

Do Wieliczki

Pociąg osobowy o godzinie 8:30 rano.	
osobowy „ „ 1:30 popołud.	
osobowy „ „ 7:40 wieczór.	
osobowy „ „ 9:00 w nocy.	

Do Suchy i Nowego Sącza.

Pociąg osobowy o godzinie 9:02 rano.	
osobowy „ „ 8:00 wieczór.	
osobowy „ „ 11:52 w nocy.	

Do Tarnowa.

Pociąg osobowy o godzinie 6:15 wieczór.	
---	--

Do Słotwiny

Pociąg osobowy o godzinie 3:15 popoł.	
---------------------------------------	--

Do Oświęcimia i Szczakowy

pociąg osobowy o godzinie 6:40 wieczór.	
---	--

Do Wiednia i Szczakowy

Pociąg pospieszny o godzinie 3:55 rano.	
osobowy „ „ 5:25	
osobowy „ „ 7:18	
osobowy „ „ 9:20	
osobowy „ „ 2:00 popoł.	
osobowy „ „ 10:00 w nocy	

Do Wiednia.

Pociąg pospieszny o godzinie 2:31 popoł.	
--	--

Do Podgórza Bonarki	
Pociąg mieszany o godzinie 8:52 rano.	
osobowy „ „ 1:02 popoł.	

Do Oświęcimia	
Pociąg osobowy o godzinie 4:30 rano.	
osobowy „ „ 1:15 przedpoł.	

Do Koemyrzowa	
Pociąg osobowy o godzinie 8:40 rano.	
osobowy „ „ 1:45 popołud.	
osobowy „ „ 8:05 wieczór.	

Przyjazd do Krakowa:

Ze Lwowa i Podwoleczysk	
Pociąg osobowy o godzinie 4:42 rano.	
osobowy „ „ 8:45	
osobowy „ „ 6:25 wieczór.	
osobowy „ „ 9:38	

Ze Lwowa.	
Pociąg osobowy o godzinie 1:30 popoł.	
osobowy „ „ 2:24	

Z Zakopanego	
Pociąg osobowy o godzinie 4:40 popołud.	
osobowy „ „ 11:00 w nocy.	

Z Koemyrzowa	
Pociąg osobowy o godzinie 7:40 rano.	
osobowy „ „ 1:05 popołud.	
osobowy „ „ 7:10 wieczór.	

Z Suchy i Nowego Sącza	
Pociąg osobowy o godzinie 6:07 rano.	
osobowy „ „ 4:40 popołud.	
osobowy „ „ 11:00 w nocy.	

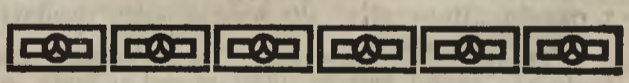
Z Wiednia i Szczakowy	
Pociąg pospieszny o godzinie 6:20 rano.	
osobowy „ „ 9:45	
osobowy „ „ 5:15 popoł.	
osobowy „ „ 3:18 wieczór.	
osobowy „ „ 10:09 w nocy	
osobowy „ „ 11:42	

Z Wiednia	
Pociąg pospieszny o godzinie 2:43 popoł.	

Z Oświęcimia i Szczakowy	
Pociąg osobowy o godzinie 7:26 rano.	

Z Podgórza Bonarki	
Pociąg mieszany o godzinie 10:57 przedpoł.	
osobowy „ „ 4:44 popołud.	

Z Oświęcimia	
Pociąg osobowy o godzinie 8:10 rano.	
osobowy „ „ 9:07 wieczór.	

Drukarnia „Głosu Narodu“

Róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej
wykonuje

- wszelkie prace drukarskie -
po cenach bezkonkurencyjnych.

BROSZURY wykonywa **spiesznie i po cenach bezkonkurencyjnych**
Drukarnia „Głosu Narodu“

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze: Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:

4.00 rano pociąg osobowy Nr. 81 z Krakowa
4.57 rano pociąg osobowy Nr. 1033 z Podgórze-Płaszowa
4.58 rano pociąg osobowy Nr. 1033 z Podgórze przyst.

4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Tarnowie od Jasła i od Orłowa;

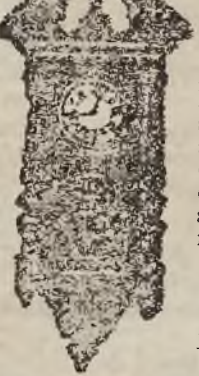
Pierwszy Galicyjski Zoologiczny Zakład (Ornis) założony w roku 1897 w Krakowie.

Odnaczonej kilkoma najwyższymi nagrodami na wystawach światowych — Srebrny medal a. k. ministerstwa rolnictwa, złoty medal zwięzku austriackich kupałów zwierząt i preparatów w Wiedniu. — Władz. A. Musiołek, dostawca c. k. urzędników państw. Sklep. Kraków Ul. Sławowska 16, naprzeciw „Grand hotelu“.

Willa Wisła. Menażerya w Parku krakowskim dla P. T. Publ. otwarta, zawiera więcej jak 100 pięknych okazów w wszelkich zwierząt. — Największy i jedyny zakład tego rodzaju w całym kraju. — 20-letnia fachowość nabyta w kraju i po całej Europie. Cenniki za nadzianiem 5 h. marki. Poleca swoje hodowle i realną sprzedaż różnych rasowych psów od najmniejszych karek do największych olbazyków. Młode Bernhardy od 25 złr., Z psów różnej czystości rasowe kury, gołębie amerykańskie, kaczki peking, emdeńskie gęsi, labradzie, pawie, bażanty itd. od tych wszystkich jaja do wysługu. Puhazce do polowania. Zawsze kilka set par kolibrów zagranicznych ptaków małych i dużych papug na składzie. Prawdziwe harc. kanarki od 6 złr Angora koty, oswojone małpki, złote i ozdobne rybki od 14 st. Praktyczne klatki i akwaria. Najlepsza żywność dla ptaków, papug, ryb itd. — Wypycha tanio ptaki i zwierzęta — Sprzedaż żywej zwierzyny. Baczność! Ostrożnie przed lichymi nie fachowymi w kraju istniejącymi sprzedawcami ptaków i psów którzy z moją rzetelną firmą nie mają nic wspólnego i aw prawdziwie także żadnych zakładów tego rodzaju nie posiadają.

Zegar w ahałowy z biciem wieżowym

z pięknie polibrowaną z drzewa orzechowego skrzynk 72 cm. długości z przyjemnym biciem wieżowym, wydzwaniający każde pół i całe godziny K. 11.— Ten sam zegar z biciem sprężynowym K. 10. Ten sam z musyką gra za każdą godziną najpiękniejsze tańce i marsze K. 14. Opakowanie i skrzynka 80 hal. Te zegary z powodu wspaniałego wykonania stanowią elegancki mebel. Budzik z muzyką, gra zamiast dzwonów w czworobocznym kloszu K. 12. Budziki z tarczą w nocy świecąca K. 340. Niklowy Roskopf K. 4. Remontoir męski lub damski srebrny K. 10. Do każdego zegarka 3 letnia pisemna gwarancja. Wysyłka za zaliczką

Józef Spiering, Wien I., Postgasse Nr. 2. 26

Ilustrowany cennik zegarków, łańcuszków i pierścieni gratis i franko. 2399 12.

LECZENIE Dr. Brahmera. Zimowa kuracja dla chorych na płuca. Ordyn. Dr. v. Hahn. Szpital prus. Görbersdorf. Stacja kolejowa Friedland Okręg Wrocław.

Nie kupujcie !! zegarka !!

zanim nie obejrzyście mego wielkiego cennika.

Otrzymacie: złr. 1.50 złr. 3.50

- Niklowe Roskopy złr. 1.50
Goldinowe „ złr. 2.—
Srebrne „ złr. 3.—
z podwójną kopertą, złr. 4.—
z 3 maszyn. kopert. złr. 5.—
płaskie stalowe złr. 3.50
Ameryk. złote „double“ złr. 5.—
Prawdziwy Roskopf Patentzłr. 3.50
Prawdziwy Omega złr. 9.50
Srebrny łańcuszek złr. 1.—
14 karat. złoty zegarek złr. 8.50
14 karat. złoty łańcuszek złr. 10.—
14 karat. pieśnienie złote złr. 2.—
Zegary pendulowe od złr. 2.80
„ z biciem wieżowym złr. 4.50
„ z muzyką złr. 6.—
„ z kukułką złr. 2.50
Zegary kuchenne złr. 1.20
Budziki złr. 1.20
„ w nocy świecące złr. 1.50
„ z podwójnym dawonkiem 1.75
3 lata pisemnej gwarancji; za nieodpowiednie zwrot pieniędzy.

Wysyłka za zaliczką Max Böhnel ZEGARMISTRZ WIEN, IV, Margarethenstrasse 27 (we własnym domu). Zadzajcie mego cennika z 2000 ryjein darmo i opłatnie. 189-20

Wina Węgierskie

- dla smakoszy i znawców
Są to osobliwe wysmienite gatunki.
Zieleniak 1 gar. 6 flasz. zł. 2.40
Samorodner 1 „ 6 „ „ 3.—
Hungaria
Hegelauskie 1 „ 6 „ „ 4.—
wytrawne
Tokayskie 1 „ 6 „ „ 5.—
wytrawne
poleca
Handel Jakóba Piekty w Podgórzu.

Stroiciel fortepianów.

Przyjmuje zamówienia na strojenie i reperacje fortepianów, pianin, stroi, skórkóje po cenach możliwie przystępnych. Jan Pierzchała, Podgórze, ulica Salinarna 1. 6. [223]

Maszyny do szycia

- Singera 100kwa. zł. 25.—
Pierścieniowa 30.—
Central Bobbin 47.50
Z wszystkimi przyrządami;
5 letnia gwarancja za przysłaniem pieniędzy lub zaliczka
p. Wiener Nähmaschinen Spezial-
Versandhaus 2498 19
Adolf Reimann WIEN XII. Margarethengürtel 33.

Swieżość

młodzieńczą męzną zachować bardzo długo jeżeli się używa tylko preparatów znanych i uznanych jako doskonałych, a do których należą Creme Simon oraz Puder ryżowy Simon'a. — Jednocześnie trzeba bardzo unikać kosmetyków podejrzanych. 744

Blaga o litość

starszaka, 86 lat licząca, wdowa po weteranie z r. 1831, mająca przy sobie nieuleczalnie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek datkiem. Łaskawe datki na ten cel przysyłajcie Adm. „Głosu Narodu“

Trzy guldery kosztuje paczka poezt. brutto 5 kg. pięknie sortowanych odpadków mydeł: fiołkowych, różanych, hellotrop, Meschus, konjalkowych, brzoskwiniowych, lilijowych i t. d. Wysyła za zaliczką Bohemia Parfümerie Bodenbach a/E., Wether 221.

Osoba w podeszłym wieku 85-letnia z rodziny ś. p. St. Zameckich pozostająca w przykrem położeniu bez środków do życia, gdyż nie ma odwagi prosić o wsparcie, lecz na tej drodze puka do serc litościwych o jakakolwiek pomoc materialną. Łaskawe datki przyjmie Admin. „Głosu Narodu“ dla Zameckiej

Oficyalista prywatny z ładnym piśmem, z bardzo dobrimi świadectwami obeznany dokładnie z prowadzeniem biura poszukuję posady w miejscu lub na prowincyi. Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ pod „Praca“.

Najstarszy i najtańszy w Galicyi
magazyn ulepszonych Singera
maszyn do szycia

pod firma

R. PAWŁOWSKI

Kraków, Rynek 18,

poleca ulepszone Singera maszyny do
szycia i haftu najnowszych konstrukcji,
z najlepszych światowej sławy fabryk.

Specjalność! Ulepszone Singera
maszyny do szycia i do haftu przez
hafeiaranie i pracownie krawieckie wy-

probowane i za najlepsze uznane nadające się wybornie do haftów
białych i wypukłych, których żadne inne maszyny wykonać nie potrafią.
Niezrównane w szyciu i niedoścignione w haście, na wszystkich wysta-
wach premiowane najwyższymi nagrodami. Szyją nadzwyczaj lekko
i zawsze, nawet po długoletnim używaniu zupełnie cicho. Do na-
bycia wyłącznie tylko w moim magazynie maszyn.

Bezpłatne kursa nauki haftów w miejscu i na prowincyi.

Żądajcie cenników wraz historią maszyn do szycia i opisem
sposobu haftowania.

UWAGA: Nie używam więcej przy mojej firmie dopisku
„dawniej J. Iwanicki“, gdyż od śmierci śp. Józefa Iwanickiego z obec-
nymi właścicielami lwowskiej firmy „I. Iwanicki“ nie mam nie łączę.

Nawet najwybredniejszych smakoszy potrafią zadowolić tutki
cygaretowe

FRAM z watą --- „Salvesol“

bibułka zrobiona jest z najdelikatniejszych włókien liści mor-
wowych, więc nie dziwnego, że pali się lekko i równo, a dym
jest łagodny i chłodny. Własności te podwyższa jeszcze umie-
szczenie w ustniku 1788

WATA SALVESOL.

Nadaje się do tytoni lekkich, mniej do średnio mocnych —
wskutek swego nader delikatnego włókna roślinnego. Każdy
pałacy tytoń, chcąc uniknąć zatrucia nikotyną, powinien palić
tylko w cygarniczkach szklanych z watą „Salvesol“.
**Oryginalny pakiecik „Waty Salvesol“ wystarcza na 200
do 400 papierosów lub cygar.**
1000 sztuk tutek „Fram“ 3 K. — 10 cygarniczek 1 K. 20 hal.
Pakiecik waty „Salvesol“ 30 lub 60 hal.

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych „Noris“
Mr. W. Bełdowski, Kraków, 9.

Prawn. zastrzeż. Każde naśladowictwo karne!
Jedynie prawdziwym jest tylko
Thierry'ego Balsam
z zielonym znakiem ochronnym „Zakonnica“. 12 małych lub
6 podwójnych flaszek lub 1 wielka specyal. z pat. zamk. k. 5.—
Thierry'ego ma-cie babkowa
przeciw wszelkim nawet starym ranom, zapałeniom, zranie-
niom itp. 2 słoiki k. 3.60. Wysyła tylko za zalicz. lub
wysłaniem kwoty. Te obydwa środki uznano ogólnie za
najlepsze. Zamówienia adresować: Apotheker A. Thierry
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. — Składy w lepszych
aptekach. Broszury z tys. listów dziękczynnych gratis i franko.

Jedynym, prawdziwym
angielskim
środkiem Piękności
jest
apt. Balassy prawdziwe angielskie
MLEKO OGORKOWE które usuwa na-
plamy wątrobiane, przyszcze, liszaje i t. p. i nadaje obli-
czu świeży, młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe.
Wysyła i główny skład
Kornel Ballassa, Budapest Andrassy-Strasse 47.
Do nabycia: Reim i Spółka Kraków i w każdej aptece i drog.;
w Aptekach we Lwowie Aptekarz H. Rubel, przedtem Z. Rucker —
następnie w Przemysłu w aptekach M. Schwarza i A. Goldberga.

Fosfatyna Faliera

(Phosphatine Falieres)

przyjemny pokarm, najodpo-
wiedniejszy dla dzieci od 6
do 10 lat, zwłaszcza w czasie
odłączenia od piersi i w ok-
resie rośnięcia.

Ułatwia ząbkowanie
zapewnia
prawidłowy rozwój kości.

Sprzedaj w składach
aptecznych i aptekach.

HALA RYBNA

w Krakowie, na Małym Rynku.

Poleca na bieżący tydzień i wysyła pocztą lub koleją na prowincję po naj-
niższych cenach za zaliczka:

- Ryby morskie, jak łupacie** drobne i wielkie.
- Kabliony, łososi i Okunie** morskie.
- Fladerki** do smażenia, **Ozorowce** (Rothzungen).
- Szoldry** (Heilbut) i na części, **Turboty** (Steinbut) i **Starniew** (praw-
dziwe Soles).

Ryby rzeczne, jak Szczupaki i Karpie żywe.

- Szczupaki** świeżo zamrażane, po K. 1.80—2.— za kg.
- Sandacze** „ 3—6 kg. sztuka „ 2.— do 2.40 za kg.
- Łososi** różowe (3—6 kg. sztuka) po K. 4.— za kg.
- Wyzinę** rosyjską na części po K. 2.— za kg.
- Kawior** jesiotrowy, białuży i carski w puszczech od 1/16 do kg.
po cenach za 1/2 kg. K. 12.—, K. 16.—, 24.— i 28.—.
- Majonezy** gotowe, przewyborne, w słoikach, po K. 1.60 i 3.—.
- Ser litewski** prawdziwy, przewyborny i pikantny, za kg. K. 3.20.
- Sygi rosyjskie**, wędzone, Biklingi, Szproty, Łososiółdziej wędzone,
Łososi rzeźny różowy, wędzony, dkg. tylko 6 hal.
- Marynaty i Konserwy** z ryb w największym wy orze, pierwszej tylko
jakości i najtaniej. Sledzie bałtyckie po 16 hal. sztuka.
- Szczegółowe cenniki wysyłam na żądanie gratis i franko.

Powinieneś Pan palić tylko

Jacobi's LA FLEUR Antynikotyna w pudełkach od cygar.

Dla Krakowa i okolicy poszukuje wielkie Krajowe To-
warzystwo Asekuracyjne

tęgiego zastępcę za wysoką prowizją.

Zgłosić się winny wyłącznie dobre sily. Laicy bęła dokładnie
pouczeni. — Niemiecki i polski język wymagany. — Oferty należy wy-
śłać do p. E. Hoinkes Bielsko, Hauptstrasse 1. [195]

Wielkie wrażenie
wywołał w kręgach lekarskich i
szerokiej publiczności wynalazek
amerykańskiej
LOVACRINY
wody na włosy odznaczony na
międzynarodowej wystawie w
Bruksel! złotym medalem i dy-
plomem honorowym z krzyżem.
Lovacrina działa tak dalece
na cebulki, że po 8 dniach wy-
tworza niezawodnie włosy na
głowie i brodzie i w ogóle gdzie
to jest możliwe. Łupież, strupy,
i wypadanie włosów znika pod
gwarancją, po jednorazowym
użyciu. Many dowody, że prze-
cięż 100.000 łysych i nie mają-
cych zaostu przez używanie
Lovacriny uzyskali bujny porost
włosów. Lovacrina wytwarza ge-
sty i długi włos, a posiwiąle wło-
sy odzyskują powoli swoją pier-
wotną barwę. Cena wielkiej fla-
szki Lovacriny, wystarczającej na
kilka miesięcy K. 5.— 3 flaszki
12 K., 6 flaszek 20 K. Do uzy-
skania sympatycznie białej, czy-
stej i delikatnej cery na twarzy,
rękach i całym ciele, wolnej od
wszelkich nieczystości, jak: Wa-
gry, piegi, liszaje itd. używajcie
absolutnie nieszkodliwych, dotąd
nieprześcignionych preparatów
„Lovacrin“. **Cremlu Lovacrin** w
słoikach po 3 K. i 5 K. Wody
toaletowej Lovacrina we flaszkach
po 3 i 5 K. **Pudru Lovacrin**
(biały, różowy, kremowy) w pu-
dełkach po 3 i 5 K. **Wytyka**
za zaliczką lub poprzedniem na-
desłaniem pieniędzy przez główny
skład: **Ludwik Pollak** (przed-
tem M. Feith), **Wien VI.** Marial-
hilferstr. 45. — Do nabycia ró-
wnież w wielu aptekach, dro-
gueryach i składach perfum. —
W Krakowie do nabycia: I. Hanak
i Sp. droguerya, Szawska 5, Reim
i Sp. 2478 0

LÜFTINGERA

Niszczyciel pluskw

prawnie ochroniony, działa natych-
miast w przeciągu 24 godzin — nie
zostawia żadnej pluskwy w domu,
zabija natychmiast pluskwy wraz
z zarodkami, szwabry kuchenne, pru-
saki, karakony, robactwo u ptaków
i kur. Cena brunatnego, 15 koron
czysto białego we flaszkach a 25,
55, 150, 250. — Każda flaszka zao-
czarzona całkowitym adresem fab-
rykanta. **JOHANN LÜFTINGER**,
Wien XI, Hauptstrasse 134. — Ża-
dać tylko 1 flaszki Lüftingera w
głównym składzie **Józefa Hana-
ka**, Kraków, ul. Szewska 5.

Przewodnik dla Organistów

zawierający wskazówki jak or-
gany w dobrym stanie utrzy-
mywać, reparacje i strojenie
ich samemu skutecznie i t. d.
jest do nabycia w Administr.
„Głosu Narodu.“
Cena egz. broszurow. kor. 3.
w oprawie w półpłótno „ 4.
na przesyłką pocztową hal. 45.

A propos!

Czy masz Pan(i) łupież i cz-
wypadają Panu(i) włosy? Je-
żeli tak to spróbuj Pan(i) słyn-
nego w świecie
ulubionego Bay-Rumu
Bergmanna i Sp. w Djezynie n. t.
dawniej Bergmanna oryginal-
nego **Shampooing Bay-Rumu**
(smak 2 górniczy). Przekona się
Pan(i) szybko o nadzwyczaj-
nym skutku tej wody do wło-
sów.
Dostać można we flaszkach po
2 K w Krakowie: apt. K. Wi-
sniowskiego, drog. Reima i
Ski, Romana Drobnera, Maur.
Kreislera, fryz. M. Figla, J.
Nowaka, Z. Lamensdorfa, K.
Goldmanna. 1444 20
W Zakopanem: Drog. E. Clo-
manna.

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASÓW
maszynowych
Ignacego Wurma
w Krakowie, ul. Konarska 1. 18.
Broszury agitacyjne na czasie:
1. **Ludowcy, ich historia, zasady**
i dążności.
2. **Polskie Centrum Ludowe, historia**
zasady i dążności.
Obie broszury, obejmujące każdą
po 2 i pół arkusza druku, kosztują
pojedynczo po 25 halerzy.
Dla masowego rozszerzenia:
sztuk 18 (10 9) . . . 3 kor. 50 hal.
„ 50 (po 25) . . . 6 koron.
„ 100 (po 50) . . . 10 „
Zamawiać w Administr. „Głosu
Narodu“ w Krakowie.

ZARZĄD

Wapienników i Kamie- niolomów Miejskich

pod kierownictwem Magistratu w Pod-
górzu sprzedaje po przystępnych ce-
nach 206
WAPNO SKALISTE
odznaczone listem uznania na Wy-
stawie budowlanej we Lwowie 1892
r., oraz wielkim medalem złotym
na Wystawie przyrodniczo-lekarskiej
w Krakowie 1900 roku. Wapno ga-
szone i Wapno do uprawy roli. Ró-
wnież poleca ze swych skał zwya-
nych „Krzemionkami“ i „skala Twar-
dowskiego“ Kamień budowlany, bru-
kowy i Szuter. Zamówienia przy-
muje Kasa miejska w Podgórzu, Te-
lefon Nr. 181 i Zarząd wapienników
w Podgórzu, Telefon Nr. 162.

Zarząd pasieki A Krai- skiego

w Jezierzanach ad Borszczów
wysyła w pięciokilowych blaszankach
wszystko opłatnie prawdziwy
miód lipcowy w sennie 6 kor. 50 hal.
a wyborny miód lipowy w cenie
7 kor. Wysyła również miody pitne
odszeźgólnione na kilku wysta-
wach a to, stołowy, kaszelański,
królewski i miody pitne owocowe
jak Borówczak, Maliniak, Dereńiak,
Wiśniak, Winogroniak, Ożyniak, itd.
w pięciokilowych blaszankach wszy-
stko opłatnie w cenach od 6 kor.
40 hal. do 6 kor. 80 hal. Cenniki na
życzenie franko.

KANARKI

HARCZYŃSKIE
poleca własnego
showurasy „Se-
ferta“ wyborne
i pilne śpiewarki
o najgłębszym
fletowym, długi
ciągnącym, me-
lodyjnym śpie-
wie, sprzedaje
według jakości
śpiewu po 10, 12, 16 i 20 kor. za
sztukę. Samiczki do rozplodu po
3 i 4 kor. Przesyłam pocztą za za-
liczką z poręzeniem wartości oraz
nadejścia zdrowych. — Przez 10 dni
próby wymiana dozwolona
**Kodowla prawdziwych
Harczyńskich Kanarek
JAN SZUFA,**
Kraków, ul. Floryańska 33.

Rutynowany technik

przyjme roboty do domu.
Wiadomość Administr. Gł. Nar.
Do eksploatacji interesu zysko-
wego po za granicami Austrii po-
szukuje się
wspólnika
z kapitałem 5000 koron. Oerty
pod inic. B. I. O. 5000. Kraków,
poste restante. [137]

Pocztą I klasy I stopnia

o brutto dochodach 10 000 koron
w Galicyi wschodniej, ze względu
na stosunki fam lijne do zamiany
za odpowiednią dopłatą na urząd
choćbyżby mniejszy w zachodniej
części kraju. [199]
Wiadomość przez biuro inżynierów
W. Strycharskiego w Krakowie.
Kamienica 2-pietrowa
przy ul. Długiej tania do sprze-
dania. Wiadomość w kancelarii
adwokata D-ra St. Eichenbauma,
Floryańska 23.